

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autor práce: Mgr. Marie Ocisková

Název práce: Některé aspekty naděje ve vztahu k životní smysluplnosti a osobní pohodě u vysokoškolských studentů.

Autor posudku: Mgr. Martin Kupka, Ph. D.

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce.

Body

0-4

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce...

4

Předložená rigorózní práce je dle mého názoru aktuální a originální. Autorka se zaměřila na posouzení vzájemných souvislostí mezi jednotlivými koncepty, které mají blízko k problematice salutogeneze. Centrálním východiskem je Snyderův koncept naděje, ten byl srovnáván s konceptem SOC, s mírou prožívané životní smysluplnosti a osobní pohody (životní spokojenost a štěstí).

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Samostatnost zpracování, vhléd autora do problematiky, literární prameny, využití databází, zahraniční literatury...

4

Teoretická část práce je kvalitní celek, autorka získala velké množství informací ze zahraniční literatury, přivedla tak koncept Naděje do širšího povědomí, přeložila a upravila Škálu naděje. Využila při vytvoření teoretické části širokou paletu zdrojů – internet, monografie a vědecké články z databází.

3 Formulace cílů a záměrů práce, případně výzkumných otázek, hypotéz...

3

Cíl práce je formulován jasně s ohledem na 9 základních hypotéz. Všechny jsou formulovány v předpokládaném směru, který ovšem není podpořen poukázáním na podobně provedené výzkumy a pro znění hypotéz musíme nutně legitimitu hledat v textu práce. Zde spatřuji mírné pochybení, protože autorka tak neučinila zřetelně.

4 Metodika práce, využití adekvátních metod a technik zpracování (výzkumných, statistických, jiných)...

4

Výzkum je kvantitativní. Vzorek populace dostačující. Využité výzkumné nástroje odpovídají cíli práce. Statistická analýza je detailní, opírá se o t- testy, korelace a především o faktorovou analýzu.

5 Zpracování výsledků práce, interpretace výsledků...

4

Zpracování výsledků považuji za přehledné. Problém je ten, že výsledků je velké množství a práce vyžaduje enormní množství času na posouzení vzájemných souvislostí, které se autorka především rozhodla měřit. Rovněž interpretace dosažených údajů je maximalistická, což se projevilo v nejdelší diskuzi, jakou jsem kdy byl nucen číst.

6 Diskuse práce, závěry práce, teoretický a praktický přínos práce...

4

Teoretický přínos je patrný právě z kapitoly Diskuze, kde autorka poukazuje na vzájemnou provázanost mezi konceptem smysluplnosti a naděje. Rovněž jsou zde shrnuta data ohledně konzistence použitých metod, kde autorka sama vytvořila překlad.

7 **Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...**

4

Formální zpracování odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na tento typ odborného textu. Rozsah práce je dostačující. Stylistická a jazyková úroveň je kvalitní. Publikační normy byly dodrženy.

8 **Celkové hodnocení práce a její specifika, nové trendy... Spolupráce, iniciativa a zájem autora o kvalitní zpracování, spoluúčast na výzkumných, rozvojových projektech (vedoucí práce)...**

4

Předloženou rigorózní práci hodnotím jako kvalitní celek. Autorka poukázala na zásadní provázanost dnes známých modelů odolnosti – smyslnost, naděje a SOC spolu s kladným emocionálním laděním a spokojeností se životem.

Poznámky,
doplňky
posuzovatele:

Otázky k
obhajobě:

body celkem

31

Práci doporučuji k obhajobě

Datum:

12.3. 2013

Podpis:

Posudek rigorózní práce

Název práce: Některé aspekty naděje ve vztahu k životní smysluplnosti a osobní pohodě u vysokoškolských studentů.

Autorka práce: Mgr. Marie Ocisková

Autorka posudku: PhDr. Eva Pacherníková

1. Formální náležitosti

Předložená rigorózní práce má 171 číslovaných stran textu. Je členěna na část teoretickou a praktickou. Celkově má jedenáct kapitol. Součástí práce jsou čtyři přílohy, které jsou do práce vloženy. Jedná se o seznam tabulek a grafů, použité zkratky, baterie dotazníků, anotace rigorózní práce, výsledky společné faktorové analýzy Škály naděje, Dotazníku SOC a Existenciální škály založené na faktorech jednotlivých položek. Autorka cituje dle norem APA. Práce obsahuje minimum překlepů a jazykových nepřesností. Text je koncipován přehledně na solidní akademické úrovni.

2. Teoretická část práce

Teoretickou část práce autorka rozdělila do 5 kapitol: Smysl života, Logoterapie a existenciální analýza, Naděje, Osobní pohoda, Časná dospělost jako vývojové období. Text je konzistentní, má solidní odbornou úroveň. Využité zdroje literatury jsou relevantní k tématu a řada pramenů je poměrně aktuálního data. Autorka převážně čerpala z odborných monografií a vědeckých článků z odborných časopisů – domácích i zahraničních. Strukturování textu je logické a návazné. To co postrádám, je nastínění problematiky stresu a jeho zvládání. Autorka pracovala s dotazníkem SOC a v textu nikde blíže nevysvětluje model, ze kterého dotazník vychází. Rovněž by stálo za to zpřehlednit alespoň minimální sondou problematiku stresu a jeho zvládání, protože jak koncepty Naděje, Životní smysluplnosti i Osobní pohody k němu směřují. Do jisté míry tak autorka činí v kapitole Osobní pohoda.

3. Výzkumná část práce

Výzkum je zaměřen na Snyderův koncept naděje a jeho možnou provázanost s konceptem Životní smysluplnosti a Smyslem pro osobní integritu (soudržnost). Hlavním cílem práce bylo provést faktorovou analýzu a poukázat na možnou společnou skupinu proměnných ve výše uvedených modelech, které odkazují k salutogenezi. Výzkumnou část práce autorka rozdělila do 6 kapitol. Koncipovala celkem 9 hypotéz, které uvádí na str. 80 až 81. Postrádám jejich teoretické ukotvení. Autorka nezdůvodňuje, proč formulovala hypotézy v určitém očekávání. Správné by bylo, pokud by dokázala argumentačně či citačně onen směr výsledku podepřít. Jelikož tak nečiní, měly být hypotézy formulovány jako nulové. Po formální stránce jsou hypotézy v pořádku. Výzkum je kvantitativní, autorka použila k získání dat Snyderovu škálu naděje, dotazník SOC, Existenciální škálu, dále upravenou část metody SEIQoL a Škálu

pozitivních emocí. Použité metody jsou v souladu s cílem práce. Statistická analýza je detailní a v některých případech jde za rámec cílů výzkumu. Výzkumný soubor byl tvořen 166 studenty z prvních ročníků vysokých škol. Jednalo se o 126 žen a 40 mužů. Zde se nabízí úvaha, do jaké míry mají zjištěné výsledky nějakou vypovídající hodnotu při takto výrazném nepoměru žen a mužů. Rovněž je nutno poukázat na to, že řada dotazníků nebyla vyplněna kompletně, což celkově mohl výsledky ovlivnit. Kapitola Diskuze je velmi podrobná, autorka se kriticky vyjadřuje k problematickým místům výzkumu, rozebírá psychometrické vlastnosti použitých metod, přibližuje vztah mezi nadějí a smysluplností, nadějí a smyslem pro soudržnost, nadějí a osobní pohodou a životní spokojeností.

Závěr: Předložená rigorózní práce má velmi široký záběr a to je možná na škodu. Výsledků je totiž tolik, že prakticky každý dílčí moment by bylo možno podrobněji rozvést a věnovat mu samostatnou pozornost. Mírné nedostatky spatřuji v teoretické části práce, kde se autorka nevěnovala některým problémům, což se jí vrací potom ve výzkumu. Rovněž formulované hypotézy nejsou podloženy úvahou či podepřeny podobnými výzkumy. Problematika životní smysluplnosti, osobní pohody a prožívaných emocí mi přijde již opravdu v práci jako nadbytečná. Rovněž je sporný způsob měření těchto proměnných a spojení toho, co autorka měřila, s termíny jako životní spokojenost a osobní pohoda, zde si myslím, že autorka s terminologií zachází velmi volně. Nicméně přes uvedené výtky si myslím, že autorka dokázala dát práci konzistenci díky kapitole Diskuze, která je napsána velmi podrobně a logické vývody lze akceptovat.

Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

V Jeseníku: 27. 2. 2013

Vypracovala: PhDr. Eva Pacherníková